

📰 Ζεί το ονείρο στο ηρωδείο

Πηγή: ΒΗΜΑ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ Σελ.: 89-91 Ημερομηνία έκδοσης: 24-07-2022
Αρθρογράφος: Επιφάνεια : 2577.68 cm² Κυκλοφορία: 32170
Θέματα: ΚΡΑΤΙΚΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΖΕΙ ΤΟ ΟΝΕΙΡΟ ΣΤΟ ΗΡΩΔΕΙΟ

Ο διάσημος μεξικανός τενόρος **Ραμόν Βάργκας** ερμηνεύει τον ρόλο του Μάριο Καβαραντόσι στην «Τόσκα» της Εθνικής Λυρικής Σκηνής και μιλάει στο «Βήμα» για τη μουσική, την οικογένεια και τον... Παβαρότι

σ. 2-3

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: LOU VALERIE BOUBUS

100
ΧΡΟΝΙΑ
ΤΟ ΒΗΜΑ

Ραμόν Βάργκας

«Ο Παβαρότι που εγώ θαυμάζω ήταν βεβαίως εκείνος ο τενόρος που τραγουδούσε μπελκάντο με την Τζόαν Σάδερλαντ, που ήταν ένας ταπεινός υπηρέτης της μουσικής και της όπερας. Οχι ο σούπερ διάσημος Παβαρότι που δεν σεβόταν πια τους ρόλους και τα έργα»

«Η ΤΟΣΚΑ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ Ο ΤΥΠΟΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΠΟΥ ΘΑ ΗΘΕΛΑ ΩΣ ΣΥΝΤΡΟΦΟ»

Ο διάσημος μεξικανός τενόρος εμφανίζεται στο Φεστιβάλ Αθηνών με την Εθνική Λυρική Σκηνή ερμηνεύοντας τον Μάριο Καβαραντόσι στην «Τόσκα» του Πουτσίνι και μιλάει στο «Βήμα» για τη μουσική, τις επιρροές του, το φιλανθρωπικό του ίδρυμα και τον δύσκολο συνδυασμό διεθνούς καριέρας και οικογένειας

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΑ ΒΙΔΟ

«ΔΕΝ ΜΟΥ
ΑΡΕΣΟΥΝ
ΟΙ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΠΟΥ ΧΡΕΙΑΖΟΝΤΑΙ...
ΟΔΗΓΙΕΣ»

Εχετε τραγουδήσει σε παραδοσιακές αλλά και σε πιο μοντέρνες αναβιώσεις σημαντικών έργων. Εγκρίνετε τις σκηνοθετικές καινοτομίες που βλέπουμε όλο και πιο συχνά τα τελευταία χρόνια;

«Θίγεται ένα πολύ ενδιαφέρον ζήτημα,

Η «Τόσκα» θα παρουσιαστεί σε τέσσερις παραστάσεις, από τις 28 ως τις 31 Ιουλίου. Μουσική διεύθυνση Φίλιπ Γυγκέν, σκηνοθεσία - σκηνικά - κοστούμια Ουγκό ντε Ανά. Στις παραστάσεις στις 28 και 30 Ιουλίου Τόσκα θα είναι η Κριστίνε Οπολάις, Μάριο Καβαρναντόσι ο Ραμόν Βάργκας και Σκάρπια ο Δημήτρης Πλατανιάς. Στις παραστάσεις στις 29 και 31 του μήνα, Τόσκα θα είναι η Λιάνα Χαρουτουγιάν, Καβαρναντόσι ο Τζόρτζιο Μπερούτζι και Σκάρπια ο Τάσος Χριστογιαννιδούλης.

Γνωστές ήδη στο ελληνικό κοινό από τις ηχογραφήσεις του αλλά και από τη συνεργασία του με την Εθνική Λυρική Σκηνή στον «Σιμόν Μποκανέγκρα» του Βέρντι, το 2019, ο διάσημος μεξικανός τενόρος Ραμόν Βάργκας επέστρεψε στην Ελλάδα για δύο εμφανίσεις: Ένα ρεσιτάλ με την Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης στο Φεστιβάλ Επαυριγύ (δόθηκε στις 10 Ιουλίου) και δύο παραστάσεις της «Τόσκα» του Πουτσίνι, της παραγωγής με την οποία η ΕΛΣ καταβήκει στο Ηρώδειο την ερχόμενη εβδομάδα. Ο καλλιτέχνης θα ερμηνεύσει τον ρόλο του Μάριο Καβαρναντόσι στις 28 και στις 30 Ιουλίου δίπλα στην Κριστίνε Οπολάις και στον Δημήτρη Πλατανιά. Και με αφορμή την παρουσία του στο Φεστιβάλ Αθηνών, μας μιλάει για τη ζωή και την καριέρα του, για τους μεγάλους ρόλους του στη σκηνή αλλά και για τον ρόλο του συζύγου και πάτερ. Μας μιλάει για το «Ram n Vargas Foundation, AC - For children and young people with disabilities», το φιλανθρωπικό ίδρυμά του μέσα από το οποίο βοηθά τα παιδιά με αναπηρίες σε φτωχές περιοχές του Μεξικού, αποκαλύπτοντας μια άλλη πλευρά του, συχνά άγνωστη στο κοινό που χειροκροτεί εδώ και τριάντα χρόνια τις εμφανίσεις του στις μεγαλύτερες σκηνές της όπερας.

Για να ξεκινήσουμε όμως από τη μουσική και από τις εμφανίσεις σας στην Αθήνα με την «Τόσκα». Ποιος είναι τελικά ο ζωγράφος Μάριο Καβαρναντόσι, ο ρόλος που θα ερμηνεύσετε; Σας αρέσει ως χαρακτήρας;
«Είναι ο ιδανικός ρόλος για έναν τενόρο. Εμένα τις άριες του όταν ήμουν πολύ μικρός και συνεχίζω μέχρι σήμερα να τον τραγουδάω. Πρόκειται για ένα όνειρο που έγινε πραγματικότητα. Η αλήθεια είναι πως αρχι-

που θα μπορούσα να το συζητούμε χωρίς πιθανώς να καταλήξουμε σε ένα ακριβές συμπέρασμα. Πιστεύω πως μια πιο μοντέρνα ματιά ή η αλλαγή του ιστορικού πλαίσιου μιας όπερας μπορούν να λειτουργήσουν, αρκεί να γίνει σεβαστή η βάση της ιστορίας. Δεν μου αρέσουν οι παραστάσεις που για να τις καταλάβει το κοινό πρέπει να το εξηγήσεις ή βλέπει. Που χρειάζεται κάτι σαν εγχειρίδιο οδηγιών. Η πρόταση που καταθέτει ο σκηνοθέτης πρέπει να είναι ουσιαστική και σαφής και το κοινό να την κατανοεί εύκολα ώστε μετά να μπορεί να πει αν διασκέδασε ή και να την αμφισβητήσει».

κά ο Καβαρναντόσι αποκαλύπτεται ως ένας άνδρας που γίνεται ήρωας κατά τύχη, που περισσότερο τον ενδιαφέρει η αγάπη του για την Τόσκα παρά η αγάπη του για τη χώρα του. Προσπαθώ όμως με την ερμηνεία μου να του δώσω και τις πατριωτικές αποχρώσεις των ηρώων που βάζουν την πατρίδα τους πάνω από όλα».

Και η Ζηλιάρη Τόσκα; Μπορεί να τη συμπονούμε και να συμπάσχουμε, δεν είναι όμως πάντα ο πιο συμπαθητικός χαρακτήρας...? Η είναι;
«Είναι μια γυναίκα αρκετά αφελής. Της κάνει εντύπωση πως, αν και προσφέρει λουλούδια στην Παναγία, αν και είναι συνεπής με τα θρησκευτικά καθήκοντά της, δοκιμάζεται και καλείται να υποσταθεί, να ενδώσει στον έρωτα του Σκάρπια για να σώσει τον Καβαρναντόσι. Είναι μία ανασφαλής και ζηλιάρη γυναίκα. Ας πούμε πως δεν είναι ο τύπος της γυναίκας που θα ήθελα να έχω ως σύντροφο ή ως φίλη. Από την άλλη η αφέλεια της σε κάνει να την αγαπάς και στο τέλος θαυμάζεις την πράξη απελπισίας στην οποία οδηγείται όταν δολοφονεί τον Σκάρπια».

Βρίσκετε τεχνικές δυσκολίες στον ρόλο του Καβαρναντόσι; Κατά τη γνώμη σας ο Πουτσίνι γράφει καλά για τη φωνή του τενόρου;

«Για να τραγουδήσεις σωστά όπερες του βερσιμού πρέπει να έχεις τα φωνητικά προσόντα και την εξυπνάδα που θα σου επιτρέψουν να υπερβείς το ογκώδες ηχητικό τεύχος των ενορχηστρώσεων του Πουτσίνι, του Λεονκαβάλο και άλλων συνθετών που έλαψαν σε αυτό το είδος. Ο ρόλος του Καβαρναντόσι είναι καλογραμμένος, είναι όμως και ένας ρόλος σύστημα, αφού στη δεύτερη πράξη τραγουδάει ελαχιστάτα. Η δική του πράξη είναι η πρώτη. Και μετά, στην τελευταία πράξη, καλείται να τραγουδήσει την περίφημη άρια «E lucevan le stelle». Πρόκειται για άρια πραγματικά απαιτητική, γιατί πρέπει να εκφράσεις με κάθε λεπτότητα τα συναισθήματα του ήρωα. Και επειδή είναι τόσο διάσημη, κάθε φορά που τη λες σε συγκρίνουν με όλους τους μεγάλους ερμηνευτές του ρόλου, από τον Καρούζο ως τον Παβαρότι. Αυτό δυσκολεύει την τρίτη πράξη».

Η καριέρα σας είναι εντυπωσιακή, κυρίως επειδή έχετε τραγουδήσει ευρύτατο ρεπερτόριο. Ξεκινώντας από τους ελαφρούς λυρικούς ρόλους του Ροσσίνι και του Μότσαρτ οι οποίοι απαιτούν ιδιαίτερη φωνητική ευελιξία, περνώντας στους μεγάλους ρόλους του Μπελκάντο και στη συνέχεια στους βαρύτερους ρόλους του Βέρντι και του Βερσιμού. Ήταν στόχος η διεύρυνση του ρεπερτορίου ή σας οδήγησε η φωνή σας έτσι όπως ωριμάζει;

«Αυτή είναι μια πολύ ενδιαφέρουσα ερώτηση, η οποία έχει πολλές απαντήσεις. Η πρώτη μου έρχεται στο μυαλό είναι πως τραγούδησα ελαφρύ ρεπερτόριο στην αρχή της καριέρας μου χωρίς στην πραγματικότητα να είμαι ελαφρός τενόρος. Τραγούδησα συνθέτες που χρησιμοποίησαν τη φωνή του τενόρου ως πολύ υψηλές περιοχές της, όπερες όπως «Η Σταχτοπούτα» του Ροσσίνι και «Η υπονόηδα» του Μπελίνι. Ο μάστρος Ροντολόρο Τοσέλι ήταν εκείνος που με βοήθησε να περάσω τη φωνή μου στο πιο λυρικό ρεπερτόριο. Υπάρχουν βεβαίως και φωνές που δεν αλλάζουν πολύ στο πέρασμα του χρόνου, όπως ήταν η φωνή του Αλφρέντο Κράουζ. Υπάρχουν και φωνές που αλλάζουν. Όπως υπάρχουν άνθρωποι που έχουν σε όλη τη ζωή τους το ίδιο βάρος και άνθρωποι που όσο μεγαλώνουν παχαιίνουν. Στην περίπτωση μου υπάρχει και ο παράγοντας περιέργειας: Στην καριέρα μου, μου αρέσουν οι αλλαγές, μου αρέσει να

ανακαλύπτω νέες όπερες. Μόλις ολοκλήρωσα την ηχογράφηση του «Il Proscritto» του Μερκαντάντι για την Opera Rara».

Σας αρέσει να είστε ο τενόρος, δηλαδή ο εραστής, ή θα προτιμούσατε να είστε ο βαρύτονος, δηλαδή ο κακός (συνήθως) της ιστορίας;

«Θα ήθελα να παίξω μερικούς ρόλους βαρύτονου, επειδή είναι πολύ όμορφοι ή επειδή έχουν ιδιαίτερη δραματική ένταση. Είναι ο «Ρυκολέτο» και ο «Σιμόν Μποκανέγκρα» του Βέρντι και κάποιοι ρόλοι σε όπερες του μελκάντο, όπως στη «Ζαΐρα» του Μπελίνι. Πρόκειται κυρίως για ρόλους που, καθέναν με τον τρόπο του, έχουν μία ηρωική διάσταση. Οι ρόλοι όπου οι βαρύτονοι ερμηνεύουν πραγματικά κακούς χαρακτήρες είναι μάλλον λίγοι, αυτή τη στιγμή μου έρχονται στο μυαλό ο Σκάρπια από την «Τόσκα» και ο Ιάγος από τον «Οθέλλο». Πρέπει όμως να είναι πολύ ενδιαφέρον το να παίζεις τους κακούς».

Υπάρχει κάποιος ρόλος που ξεχωρίζετε; Που πιθανώς νιώθετε πως είναι πιο κοντά στον δικό σας χαρακτήρα;

«Ο Ενγκάρνο στη «Λουϊσία ντα Λαμερμούρ» του Νιουτσέτι. Στο πρόσωπό του εξιδανικεύονται με τον ομορφότερο τρόπο τα συναισθήματα της αγάπης. Είναι ένας άνθρωπος με ακεραιότητα, σύνεση και γενναιοδωρία, ο οποίος βάζει την πραγματική αγάπη πάνω από τα πάθη του. Και που όταν τα πράγματα δεν πηγαίνουν όπως θα ήθελε, αντί να σκεφτεί την εκδίκηση προτιμά να αυτοκτονήσει. Είναι ένας χαρακτήρας που ακόμα και αν στην ανάπτυξη του έχει αρκετές αντιφάσεις, έχει πάντα μία σταθερή πεποίθηση για τη Δικαιοσύνη».

Είστε πάντα σίγουρος για αυτό που κάνετε; Έχετε απόλυτη εμπιστοσύνη στο ταλέντο σας;

«Υπάρχει ένα υποκειμενικό στοιχείο στο πώς αντιλαμβάνεται, πώς εισπράττει καθέναν της τέχνη, γι' αυτό όταν είσαι ένας ερμηνευτής είναι επικίνδυνο να εμπιστευτείς απόλυτα το ταλέντο σου και αυτό που κάνεις. Εχω γύρω μου ανθρώπους που με γνωρίζουν, με κρίνουν με ειλικρίνεια και με βοηθούν με την κριτική τους να αξιολογήσω αυτό που κάνω, να επιβεβαιώσω αν είναι πραγματικά καλό ή να μπορεί να βελτωθεί. Βεβαίως, για να είμαστε ειλικρινείς, όλα επεδείχονταν βελτίωση. Η γυναίκα μου και τα παιδιά μου είναι καλοί κριτές, γιατί με αντιμετωπίζουν με αγάπη και με ειλικρίνεια».

Έχετε κάνει αρκετούς δίσκους. Σας αρέσει να ηχογραφείτε; Θεωρείτε πως η φωνή σας καταγράφεται καλά στον δίσκο, ακούγεται με τις ίδιες ποιότητες που έχει και όταν τραγουδάτε στο θέατρο;

«Κακά τα ψέματα, οι δίσκοι έχουν σχεδόν πάντα ένα επίπλαστο αποτέλεσμα. Αυτό που ακούς δεν αποκαλύπτει σχεδόν ποτέ την αλήθεια της φωνής που καταγράφεται. Θεωρώ, ας πούμε, πως η φωνή του Παβαρότι αδικήθηκε στις ηχογραφήσεις. Όταν την άκουες στο θέατρο ήταν πολύ πιο όμορφη και εντυπωσιακή. Από την άλλη πιστεύω πως για να λειτουργήσει μία δισκογραφική καριέρα πρέπει να βασίζεται σε μία σταθερή θεατρική πορεία. Τώρα είναι της μόδας ακόμα και οι πολύ νέοι τραγουδιστές να ηχογραφούν χωρίς να έχουν την απαραίτητη φωνητική και επαγγελματική εμπειρία των live εμφανίσεων. Για εμένα είναι λάθος, όμως η αγορά έχει αλλάξει και σήμερα επενδύει όλο και περισσότερο στα πιο νέα και όμορφα πρόσωπα. Το αποτέλεσμα είναι να υπάρχει ασυμφωνία ανάμεσα σε αυτό που ακούμε σε έναν δίσκο και στην πραγματικότητα».

Ποιοι καλλιτέχνες σας έχουν επηρεάσει περισσότερο;

«Όταν ήμουν πολύ μικρός, η μεγαλύτερη επιρροή που δέχθηκα ήταν αυτή του Τζουζέπε ντι Σπέφανο, ο οποίος ήταν ειδώλο στο Μεξικό. Επρόκειτο αναμφίβολα για έναν σπουδαίο ερμηνευτή, έναν εξαιρετικό τραγουδιστή που γνώριζε πώς να πλέκει επιδέξια τα συναισθήματα με τις λέξεις. Σιγά-σιγά όμως, με την πάροδο του χρόνου, άρχισα να ανακαλύπτω τα διάφορα κενά στη φωνητική τεχνική του και να συνειδητοποιώ πως η μίμηση της φωνής του, του τρόπου με τον οποίο τραγουδούσε, μπορούσε να γίνει επικίνδυνη. Τότε ανακάλυψα τον Λουιτζιάνο Παβαρότι, τη σπουδαιότερη φωνή του εκπαιδευμένου χρόνου. Ο Παβαρότι που εγώ θαυμάζω ήταν βεβαίως εκείνος ο τενόρος που τραγουδούσε μελκάντο με την Τζόαν Σάδερλαντ, που ήταν ένας ταπεινός υπηρέτης της μουσικής και της όπερας. Ωχι ο σοφότερος διάσημος Παβαρότι που δεν σε βόταν πια τους ρόλους και τα έργα. Ωχι ο διάσημος Παβαρότι που είχε πάντα τον νταφόρο όσο στο μανίκι του καθώς κατάφερνε να παρασύρει και να πείθει τις μάζες. Παρ' όλα αυτά υπήρξε τραγουδιστής αναφοράς και η τέχνη του αποτέλεσε υπόδειγμα τραγουδιστή με αυθορμητισμό και με συγκίνηση».

Παράλληλα με τη διεθνή καριέρα σας κάνετε οικονομία. Πώς αλληλένα συμβιβάζονται αυτά τα δύο;

«Δυστυχώς όλοι εμείς που ψυχαγωγούμε τον κόσμο, συχνά δουλεύουμε και σε περιόδους που οι άλλοι ξεκουράζονται στα σπίτια τους. Τα Χριστούγεννα, την Πρωτοχρονιά, τη μέρα των γενεθλίων μας. Κακά τα ψέματα, θα θέλαμε να είμαστε περισσότερο στο σπίτι με τους δικούς μας. Όταν όμως αποφασίζεις να ακολουθήσεις διεθνή καριέρα ξέρεις πως αυτό είναι σχεδόν αδύνατο. Δεν είναι πάντα εύκολο να κάνεις οικογένεια και να ζεις μεγάλες περιόδους μακριά της να χάνεις σημαντικές στιγμές. Όμως, αυτό είναι το επάγγελμά μου, και το επάγγελμά μου είναι σημαντικό μέρος της ζωής μου. Το ασκό με χαρά και ας μην είναι πάντα ένα εύκολο επάγγελμα».

Ασχολείστε και με το φιλανθρωπικό ίδρυμά σας, το «Ramón Vargas Foundation, AC - For children and young people with disabilities». Θα θέλατε να μας πείτε μερικά λόγια για αυτό; Είναι νομίζω κάτι που πρέπει να ακουστεί στον κόσμο.

«Εκπαιρω πολύ την αναφορά σας σε αυτό το κομμάτι της ζωής μου. Το Ίδρυμα Ramón Vargas δημιουργήθηκε για να βοηθήσει τους νέους και τα παιδιά με αναπηρίες σε περιθωριοποιημένες περιοχές του Μεξικού. Ιδρύθηκε στη νιμή του πρόσωπο μου, του Εντουάρντο Βάργκας, ο οποίος πέθανε από εγκεφαλική παράλυση το 2000. Προσπαθώ να βοηθήσω με εδω και 22 χρόνια αυτά τα παιδιά που έχουν την ίδια μοίρα με τον Εντουάρντο, αλλά και που δεν διαθέτουν τους πόρους που θα τα βοηθούσαν να βελτιώσουν τη ζωή τους. Οποιοσδήποτε μπορεί να μπει στη οελίδα μας (<https://fundacionramonvargas.org.mx>), να δει τι κάνουμε και ίσως να μας στηρίξει».

Κυρία Βάργκας, για να κλείσουμε μέτα μουσικά, όπως ξεκινήσαμε: Ποια είναι η άρια που απολαμβάνετε περισσότερο να ερμηνεύετε;

«Οι άριες και οι όπερες είναι όπως τα βιβλία που διαβάζεις. Αλλά αντέχουν στον χρόνο, αλλά τα αντιμετωπίζεις στη συνέχεια με πιο κριτική διάθεση... Για τον καιρό ο «Una furtiva lagrima» από το «Ελιζέριο του έρωτα» του Νιουτσέτι. Τώρα πια νομίζω πως είναι η άρια «Quando le sere al placido» από τη «Λουίζα Μίλερ» του Βέρντι».